

عنوان مقاله:

بررسی ارتباط «معرفت و جنسیت» در معرفت شناسی فمینیستی

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش نامه اسلامی زنان و خانواده، دوره 6، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسنده:

نرجس رودگر

خلاصه مقاله:

معرفت شناسی فمینیستی حاصل واکاوی دخالت عنصر «جنسیت» در فرایند معرفت است. آموزه های حاکم بر جریانات ساختارگرایی، پاسا ساختارگرایی و پست مدرنیسم، بستر ساز و الهام بخش فمینیست ها در تنسيق اصول معرفت شناسی فمینیستی است. این نوشتار، پس از پاسخ گویی به این سؤال که در معرفت شناسی فمینیستی، جنسیت چه تأثیری در معرفت دارد، به بررسی و نقد نظریات معرفت شناختی فمینیستی با تکیه بر مبانی معرفت شناختی فلسفه اسلامی پرداخته است. رویکرد سلبی و انتقادی، و رویکرد ایجابی و اثباتی، دو رویکرد موجود در معرفت شناسی فمینیستی است. در رویکرد سلبی، فمینیست ها قائل به تأثیر نگاه و منافع مردانه در علوم کنونی و مردانگی دانش و لزوم تولید علم زنانه شدند و در بخش ایجابی معرفت شناختی فمینیستی، اصول معرفت شناختی حاکم بر علم زنانه توسط فمینیست ها تبیین شد. پژوهش حاضر پس از بیان این دو رویکرد، به شیوه توصیفی، مشکلات علم فمینیستی و گرفتاری معرفت شناسی فمینیستی در باتلاق نسبیت گرایی را بیان نمود. سپس نسبیت گرایی که مبنای معرفت شناسی فمینیستی است با رویکرد فلسفه اسلامی نقد شد. وجود بدیهیات و بداهت شناخت آنها، نفی مادیت علم و اثبات مجرد آن، شالوده نسبیت گرایی را در هم می شکند، در نتیجه تأثیر فاعل شناسا در فرایند معرفت، نه به عنوان سازنده معرفت بلکه به عنوان دریچه ای متمایز به حقیقت که مکمل افق های دیگر معرفتی است، بیانگر نقش جنسیت در معرفت است. طبق این تحلیل، هرچند جنسیت می تواند افق های جدیدی را فراروی علم بگشاید، این افق ها متناقض و مقابل هم نخواهند بود. این نتیجه به معنای خط بطلانی بر ادعا و آرمان معرفت شناختی فمینیستی مبنی بر مردانگی دانش و تدوین علم زنانه خواهد بود.

کلمات کلیدی:

معرفت، جنسیت، فمینیسم، معرفت شناسی، نسبیت گرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1139830>

